

PRIVATIZAREA REGIEI AUTONOME JUDEȚENE DE APĂ ȘI CANALIZARE CONSTANȚA

După mai bine de 3 ani de pregătiri intense, analize și evaluări ale criteriilor de performanță ale Consiliului Județean Constanța și Regiei Autonome Județene de Apă, privatizarea R.A.J.A. Constanța a intrat în linie dreaptă. Consiliul Județean Constanța derulează, cu sprijinul Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare, proiecte de infrastructură cu anvergură națională. Regia Autonomă Județeană de Apă Constanța, structură subordonată Consiliului Județean, a beneficiat de două programe majore de investiții și anume : MUDP II și ISPA, la care sursele de finanțare sunt asigurate din credite nerambursabile PHARE sau ISPA, dar și rambursabile, acordate de B.E.R.D. sau din surse locale.

Primul program a fost MUDP II s-a derulat începând din anul 1997, odată cu ratificarea de către Guvernul României a Acordului de Împrumut cu Banca Europeană Pentru Reconstrucție și Dezvoltare. Regia Autonomă Județeană de Apă a avut nominalizate și aprobate lucrări în valoare de 46.995.000 USD, din care 17.041.000 USD au fost obținute printr-un credit național al Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare în valoare totală de 75.000.000 USD.

Pe data de 20 iulie 2000, s-a parafat Memorandumul de Finanțare privind asistența financiară nerambursabilă prin Instrumentul pentru Politici Structurale de Preaderare (I.S.P.A.) pentru proiectul constănțean : " Reabilitarea sistemului de canalizare din zona litoralului pentru reducerea poluării Mării Negre ". Valoarea totală a acestui program, cel mai mare din țară, se ridică la peste 96.000.000 Euro, ponderea asistenței financiare acordate de Comunitatea Europeană stabilindu-se la 75 % (credit nerambursabil), restul de 25 % fiind acoperit printr-un împrumut al regiei, contractat de la B.E.R.D., cu garanția exclusivă a Consiliului Județean Constanța, primul credit nesuveran fără garanție guvernamentală angajat în România de o entitate economică subordonată unei autorități locale, dar și prin participarea directă a Consiliului Județean Constanța. După o atentă supraveghere a performanțelor financiare și operaționale ale regiei, a credibilității Consiliului, Comisia de Operațiuni a B.E.R.D. a aprobat primul împrumut nesuveran din România, acordat R.A.J.A. Constanța cu garanția Consiliului Județean Constanța, în valoare de 20.000.000 Euro, parte integrantă a acestui proiect.

Toate guvernele sau cel puțin ultimele două s-au pronunțat pentru o privatizarea reală și serioasă a serviciilor publice. Chiar în programul de guvernare al actualului Cabinet sunt prevăzute astfel de măsuri și există un act normativ adoptat în urmă cu câțiva ani, prin care, toate regiile și societățile comerciale din domeniul gospodăriei comunale sunt obligate să se privatizeze.

Datorită efortului major investițional făcut la regia din Constanța și a creditelor angajate – 37 milioane euro – care trebuiesc returnate într-un anumit interval de timp, s-a ajuns la apariția unui decalaj tehnologic între sistemele de epurare și de pompare, ce vor fi printre cele mai performante din Europa, și rețelele de apă și canalizare, care sunt într-o stare tehnică precară și unde se înregistrează cele mai mari pierderi. Regia poate ajunge în situația de a nu-și mai susține procesul de producție, iar pe parcurs, să nu mai poată să ramburseze creditele. La ora actuală nu mai există posibilitatea obținerii de bani din credite, deoarece plafonul de creditare pentru regie este maxim, și nici de fonduri nerambursabile de la alte structuri.

În acest context, încă din anul 1998, am prezentat Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) oportunitatea de a aborda și de a pregăti privatizarea regiei, iar BERD să asigure fonduri nerambursabile necesare. După mai multe discuții și tatonări, am primit acceptul BERD, iar în 2000, Banca a acordat un grant de 600 mii de euro pentru angajarea unei firme juridice de consultanță care să pregătească privatizarea. În același timp, am avut discuții cu

reprezentanții Comisiei Europene și cu cei ai Delegației Comisiei Europene, cărora le-am prezentat oportunitatea privatizării regiei.

Privatizare înseamnă realizarea unui parteneriat cu un acționariat format din CJC, BERD și un operator privat strategic dintre cei mai redevabili, astfel încât să se creeze o societate comercială, careia să i se concesioneze serviciile publice de alimentare cu apă și canalizare. Operatorul, care va fi selectat prin licitație, va fi obligat să asigure fonduri pentru investiții care să elimine astfel, acel decalaj tehnologic apărut.

Procesul de reorganizare a Regiei Autonome Județene de Apă Constanța a început efectiv în anul 2001 atunci când, potrivit prevederilor OUG nr.30/1997 privind reorganizarea regiilor autonome, aprobată de Legea nr.207/1997, s-a luat decizia cu privire la concesionarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în județ. În cadrul legal instituit, autoritățile administrației publice locale aveau obligația să dispună, prin acte administrative individuale, măsurile de reorganizare ale regiilor autonome aflate sub autoritatea lor.

Datorită importanței și complexității procesului de reorganizare, prin implicarea sectorului privat în serviciile de apă și canalizare ale județului, Consiliul Județean Constanța a luat hotărârea asigurării asistenței juridice și tehnice de către consultanți de specialitate, aleși prin licitație publică. Urmare a discuțiilor purtate cu conducerea Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare, s-a hotărât de asemenea finanțarea, cu sprijinul acesteia, a documentațiilor juridice și tehnice necesare organizării licitației pentru privatizarea R.A.J.A.Constanța. În acest sens, prin Hotărârea nr.104/10.10.2001 Consiliul Județean (vezi anexa) a aprobat :

- angajarea consultanței juridice pentru pregătirea privatizării R.A.J.A. Constanța, care va fi finanțată integral de către Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare, având o valoare estimativă de 600.000 Euro

și

- angajarea consultanței tehnice, a cărei finanțare va fi asigurată de către Consiliul Județean Constanța, având o valoare estimativă de 400.000 euro, urmând ca aceștia să fie recuperați ulterior de la câștigătoarea licitației.

Licitația pentru selectarea consultantului juridic s-a desfășurat în conformitate cu Normele de Procurare Phare U.E., cu monitorizare B.E.R.D., și a avut drept scop angajarea unei firme de consultanță care :

- să furnizeze consultanță județului asupra aspectelor juridice ale contractelor de concesiune ;
- să proiecteze pachetul de oferte potrivit legislației românești și practicii comerciale uzuale pentru parteneriatele publice – private ;
- să sprijine la negocierea cu ofertanții.

Au fost invitate, prin anunț transmis de B.E.R.D., firme de consultanță din țările membre U.E. / țările beneficiare Phare să-și depună scrisorile de intenție.

În prima etapă, a fost întocmită Lista scurtă de ofertanți (7 firme) și urmare a evaluării tuturor ofertelor, a fost selectată compania CMS Cameron McKenna (a se vedea procesul verbal anexat, cu lista stabilită de comisia de evaluare), cu care Județul Constanța a și încheiat contractul de asistență juridică pentru privatizarea serviciilor de apă.

Pentru alegerea consultantului tehnic, Consiliul Județean Constanța a organizat licitație publică deschisă în conformitate cu dispozițiile OUG nr.60/2001 privind achizițiile publice, HG nr.461/2001 pentru aprobarea normelor de aplicare a OUG nr.60/2001 și Ordinul nr.1013/873/2001 al MF/MLPTL privind aprobarea structurii, conținutului și modului de utilizare a

documentației standard pentru elaborarea și prezentarea ofertei pentru achiziția publică de servicii.

Scopul activității consultantului tehnic, așa cum a rezultat și din caietul de sarcini, a fost de a acorda sprijin Județului în toate problemele tehnice și financiare legate de proiectul de concesiune. Întreaga procedură a fost asistată de reprezentanții desemnați de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în procesul de « Implicare a sectorului privat în serviciile de apă și canalizare din județul Constanța ».

Anunțul pentru participare la licitația publică deschisă pentru atribuirea contractului de prestare-servicii « Consultanță tehnică și financiară în vederea implicării sectorului privat în procesul de privatizare R.A.J.A. » a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea a VI-a « Achiziții publice », nr.103/29.10.2001, precum și pe site-ul B.E.R.D.

Ca răspuns la anunțul de participare, au depus oferte 6 companii/consorții, iar în urma analizării și evaluării acestora, comisia de evaluare a hotărât desemnarea consorțiului Haskoning Nederland BV / KPMG / Aquanet ca fiind câștigător al licitației, având oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere tehnico-economic (vezi hotărârea comisiei de evaluare din anexa). Între acest consorțiu și Consiliul Județean Constanța a fost încheiat contractul de prestări - servicii nr.1315 din 03.04.2002, cu o valoare de 750.000 Euro, din care 400.000 Euro de finanțat de județul Constanța (recuperabili de la concesionar), restul de 350.000 Euro reprezentând onorariul de succes, plățibili de concesionar (compania desemnată câștigătoare a licitației de concesiune) la semnarea contractului de concesiune.

Respectându-și angajamentele contractuale, consorțiul Haskoning Nederland BV / KPMG / Aquanet a prestat până în prezent următoarele servicii :

- predarea raportului inițial ;
- predarea documentului conceptual final ;
- predarea documentației finale de licitație ;
- predarea proiectului contractului de concesiune .

Contravaloarea acestor servicii a fost achitată eșalonat, conform graficului de execuție anexat contractului, suma plătită până în prezent fiind de 340.000 Euro.

În vederea desfășurării cu succes a întregului proces demarat în vederea privatizării serviciilor de apă, între reprezentanții Consiliului Județean Constanța și cei ai Comisiei Europene, Delegației Comisiei Europene și Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare s-au purtat dialoguri în cadrul multiplelor întâlniri care au avut loc la București, Bruxelles și Londra (10 reuniuni de lucru , desfășurate astfel : 20 august 2002, 24 octombrie 2002, 12 noiembrie 2002, 16 decembrie 2002, 19 decembrie 2002, 24 ianuarie 2003, 17 iunie 2003, 7 august 2003, 11 august 2003, 9 septembrie 2003).

Urmare întâlnirilor preliminare, mai sus menționate, Consiliul Județean Constanța a aprobat, prin Hotărârea nr.46/26.02.2003, delegarea gestiunii serviciilor publice de apă și canalizare din județul Constanța furnizate în prezent de R.A.J.A. Constanța prin intermediul unui contract de concesiune, procedura de concesiune fiind licitație publică deschisă cu preselectie. În aceeași ședința, Consiliul a aprobat documentele și criteriile de preselectie ale candidaților participanți la licitația publică, precum și anunțul de primire de candidaturi.

Anunțul de precalificare la licitația publică deschisă a fost publicat, potrivit prevederilor legale privind regimul concesiunilor în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, nr.789/2003, precum și în ziarurile de circulație națională « Ziaua » și « Ziarul financiar » din 24 martie 2003, dar și în cotidianul local « Jurnal de Constanța » din 24 martie 2003.

Au răspuns anunțului de precalificare la licitație, un număr de 6 companii/consorții, după cum urmează :

- Cascal BV (Olanda) ;

- Canal de Isabel II (Spania) – IW Wabag (Austria) – Sacyr (Spania) ;
- MVV Energie AG (Germania) – InfraMan Gmbh (Austria) – Amiantit Pipe Systems SRL (Romania) ;
- Generale des Eaux (Franta) – Eydap (Grecia) ;
- Berlinwasser Holding AG (Germania) – Berlinwasser International AG (Germania) ;
- Gelsenwasser AG (Germania).

Comisia de evaluare, numită prin Hotărârea C.J.C. nr.46/2003, analizând și evaluând documentațiile de preselecție, a hotărât cu unanimitate de voturi calificarea următoarelor firme/consorții :

- Cascal BV (Olanda) ;
- Canal de Isabel II (Spania) – IW Wabag (Austria) – Sacyr (Spania) ;
- Generale des Eaux (Franta) – Eydap (Grecia) ;
- Berlinwasser Holding AG (Germania) – Berlinwasser International AG (Germania) ;
- Gelsenwasser AG (Germania)

și descalificarea consorțiului MVV Energie AG (Germania) – InfraMan Gmbh (Austria) – Amiantit Pipe Systems SRL (Romania), ca urmare a neîndeplinirii condițiilor de calificare.

Începând cu data de 18 august 2003, la sediul Consiliului Județean Constanța din B-dul Tomis nr.51, s-a deschis Camera de Date pentru accesul companiilor/consorțiilor calificate în etapa de preselecție. În conținutul Camerei de Date se regăsesc informații cu caracter juridic, tehnic și financiar privitoare la R.A.J.A. Constanța, necesare ofertanților calificați pentru întocmirea documentației de licitație.

Toate companiile/consorțiile calificate au răspuns invitației pentru Camera de Date. După verificarea și analiza informațiilor cuprinse în Camera de Date, au fost transmise cereri privind informații suplimentare de către următoarele firme/consorții :

- Cascal BV ;
- Canal de Isabel II – IW Wabag – Sacyr ;
- Generale des Eaux – Eydap ;
- Berlinwasser Holding AG – Berlinwasser International AG

Informațiile suplimentare solicitate, analizate de către consultantul juridic și tehnic – financiar, vor fi introduse în Camera de Date alături de informațiile deja existente.

La data de 09 septembrie 2003, companiile/consorțiile calificate pentru licitație au primit proiectul documentației de licitație și proiectul contractului de concesiune. Aceste documente au fost studiate în perioada de 3 săptămâni alocată, iar companiile/consorțiile au transmis comentariile la documentele primite.

O altă etapă în desfășurarea procesului o reprezintă vizitarea locațiilor și instalațiilor deținute sau exploatate de către R.A.J.A Constanța, Consiliul Județean sau alte organizații municipale care fac parte din sistemul de alimentare cu apă și canalizare Constanța. Aceste vizite vor avea loc în perioada 24 noiembrie – 5 decembrie 2003, ca urmare a solicitărilor exprimate de firmele precalificate.